

Strategisch investeringsplan

STRATEGISCH INVESTERINGSPLAN (SIP)

1. Nieuw investeringsinstrument

In 2021 hebben we een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuw instrumentarium voor onze investeringsopgaven, het strategisch investeringsplan (SIP). Dit om vooral de beschikbare investeringsmiddelen ook daadwerkelijk in de stad te kunnen besteden. Het oude instrumentarium miste de noodzakelijke flexibiliteit als sturingsmiddel om adequaat in te kunnen spelen op de grote maatschappelijke, organisatorische en financiële dynamiek.

2. Doelstelling

Het SIP is dus een flexibel sturingsinstrument voor gemeentebestuur om optimaal te kunnen bijsturen op actuele veranderende maatschappelijke, organisatorische en financiële omstandigheden. Het bevat actuele informatie zodat beheersing, sturing, integrale besluitvorming en verantwoording van en over gemeentelijke investeringsvraagstukken periodiek kan plaatsvinden. Het instrument bevat inhoudelijke en financiële onderbouwingen over de investeringsprojecten vanaf ambitie tot en met realisatiefase, en heeft een lange tijdhorizon van 20 jaar.

3. Hoofdopzet SIP

MIRT fasering

Bij het SIP volgen we de procesfasering zoals het Rijk die hanteert in het MIRT (Meerjarenplan Infrastructuur, Ruimte en Transport). Hierbij doorloopt het investeringsproject verschillende fasen: van ambitie, via plan en project naar realisatie. Iedere overgang naar een volgende fase vraagt om bestuurlijke besluitvorming, waardoor het mogelijk is om tussentijds bij te sturen, te (her)prioriteren of te beëindigen.

Schematisch ziet de fasering er als volgt uit:

Fase A wordt afgesloten met bestuurlijke besluitvorming (startbeslissing) over de uitgevoerde verkenning of opgestelde visie. Fase B met bestuurlijke besluitvorming (projectbeslissing) over het opgestelde projectplan. Fase C met bestuurlijke besluitvorming (uitvoeringsbeslissing) over het opgestelde realisatieplan en voorstel voor kredietvotering. En fase D met een opleveringsrapport van het gerealiseerde project en met een projectevaluatie.

Investeringscategorieën

We onderscheiden 3 investeringscategorieën met de volgende kenmerken:

1. Stedelijke ontwikkelingsgebieden en unieke grootschalige investeringen
 - MIRT fasering volledig van toepassing
 - gebruik van voorbereidingskredieten en uitvoeringskredieten bij fase-overgangen
2. Instandhoudings-/vervangingsinvesteringen
 - vaststelling van meerjarenbeleidsplan en jaarlijks een uitvoeringsplan
 - geen aparte voorbereidingskredieten, uitvoeringskredieten per jaarschijf bij begrotingsvaststelling
3. Overige enkelvoudige investeringen
 - meerjarenbeleidsplan en uitvoeringsplan voor bedrijfsmiddelen en bedrijfsvoering

- geen aparte voorbereidingskredieten, uitvoeringskredieten per jaarschijf bij begrotingsvaststelling

Projectfiches

Voor ieder investeringsproject of cluster van (instandhoudings- en bedrijfsvoering)projecten wordt een projectfiche opgesteld met een onderbouwing van o.a. scope, financiën, planning en risico's.

De projectfiches worden 2 maal per jaar geactualiseerd, voorafgaande aan de voorjaarsnota en voorafgaande aan de begroting. Dit biedt het gemeentebestuur de gelegenheid om bij te sturen op de actualiteit van dat moment.

Actualisatieproces en beheerorganisatie

Voor het periodiek actualiseren en beheren van het SIP zijn processen ontworpen en ingericht. Voorts is een beheersorganisatie opgezet met 2 centrale coördinatoren (inhoudelijke en financiële) om de gehele procesgang met een centrale database te regisseren en te ondersteunen.

4. Stapsgewijze ontwikkeling nieuwe investeringsinstrument

Eerste stappen bij Begroting 2022

In de Begroting 2022 zijn al de eerste stappen zichtbaar van het nieuwe investeringsinstrument SIP. Concreet betekende dit dat we alle investeringsprojecten vanuit het bestaande investeringsplan (MIP) hadden ingedeeld naar de fasen van de MIRT-structuur.

Stappen bij Begroting 2023

In opmaat naar de Begroting 2023 is een nieuw beleidskader voor het SIP opgesteld wat verankerd wordt in de Financiële Verordening en het Financieel Beleid van de gemeente. Belangrijke onderdelen van dit nieuwe beleidskader zijn:

- oprekken van de planningshorizon van 4 naar 20 jaar
- toepassen van de MIRT-fasering
- introductie van overprogrammeren (maximaal 25% voor eerste 4 jaren)
- optimalisatie van de wijze van kredietvoting (uiterste moment)

Stappen bij Begroting 2024

We zetten voor het begrotingsjaar 2024 in op een realistische haalbare programmering. Daarbij gaan we voor de eerste vier jaren kaderstellend uit van een overprogrammering van maximaal 25% t.o.v. de beschikbare gemeentelijke investeringsmiddelen, er vanuit gaande dat we in de praktijk van de 125% geplande investeringen maximaal 100% daadwerkelijk gaan realiseren. Praktijkervaring leert dat van de geplande investeringsprojecten verschillende door verschillende omstandigheden (wetgeving, procedures, participatietrajecten) worden vertraagd of zelfs worden stopgezet. We willen door middel van overprogrammeren zoveel mogelijk van de beschikbare investeringsmiddelen daadwerkelijk besteden in de stad.

Deze realistische planning voor het begrotingsjaar 2024 betekent wel dat ten opzichte van de daadwerkelijke realisatie in afgelopen jaren een schaa sprong gemaakt moet worden van ruim 30%. Dit zal dus ook organisatorische maatregelen vergen in een tijd waarin arbeidskrapte heerst. Dit vraagt nadrukkelijk om sturing vanuit directie en college.

Vervolgstappen

De ontwikkeling van het SIP is een complex meerjarig traject. Na de gezette stappen gaan we door met diverse ontwikkelingen waaronder het verdergaand digitaliseren van het gehele nieuwe investeringsinstrument.

5. Strategische investeringsplanning 2024-2032

In onderstaande tabel treft u het SIP 2024-2032 waarbij de totalen van de gemeentelijke investeringen per begrotingsprogramma, per MIRT-fase en per jaarschijf zichtbaar zijn. Voor een toelichting op de individuele investeringsprojecten in 2024 wordt verwezen naar de afzonderlijke begrotingsprogramma's. Voor de meeste van deze investeringen in 2024 zal bij de vaststelling van de begroting 2024 tevens een raadsbesluit genomen worden voor kredietvoting. De programmering van de investeringen voor 2025 en verder is nog indicatief en zal conform het beleidskader twee maal per jaar worden geactualiseerd.

De extra investeringen 2024-2027 in de openbare ruimte van ruim € 12 miljoen (bomen, wegen, civieltechnische kunstwerken en speeltoestellen) komen ten laste van de bij het bestuursakkoord 2022-2026 toegekende extra onderhoudsbudget voor dorpen en wijken. Van dit budget, oplopend tot € 3,0 miljoen in 2026, is structureel € 0,5 miljoen benodigd voor dekking van de kapitaallasten.

STRATEGISCHE INVESTERINGSPLAN

Bedragen x € 1.000

Programma	Fase	Investerings in dit programma	Planning uitgaven 2024 (bruto)	Planning uitgaven 2025 (bruto)	Planning uitgaven 2026 (bruto)	Planning uitgaven 2027 (bruto)	Planning uitgaven 2028- 2032 (bruto)
Vitaal en Sociaal Breda	Plan	Speeltoestellen		450	450	450	2.150
	Totaal Plan			450	450	450	2.150
	Project	Speeltoestellen	500				
	Totaal Project		500				
	Uitvoering	Speeltoestellen	100	100			
	Totaal Uitvoering		100	100			
Totaal Vitaal en Sociaal Breda			600	550	450	450	2.150
Ondernemend Breda	Ambitie	't Zoet - Haveneiland	2.469	8.000	11.713	23.757	82.820
		Havenkwartier - De Strip	150	850			1.000
		Cultuurclusters Klavers Jansen		9.600			
		Centrum Oost	592	1.617	1.023	7.980	66.987
		Nieuwe Mark	315	630	3.930	945	8.280
		Gasthuisvelden	1.048	848	1.348	3.020	8.578
		Bewaar erfgoed		450	1.800	450	10.225
		Economische zaken					25.300
		Grondexploitatie bedrijventerreinen	330				
	Totaal Ambitie		4.904	21.995	19.814	36.152	203.190
	Plan	't Zoet - Haveneiland	5.150	2.612	1.480		
		Havenkwartier - De Strip	1.645	2.540	1.782	1.011	6.445
		Cultuurclusters Klavers Jansen	1.100	2.000			
		Centrum Oost	4.727	2.528	811		
		Gasthuisvelden	500	400	300		
Bavel		450	400	400			
Verbeter Breda, bibliotheek Hoge Vucht		100	900	2.000			

	Bewaar erfgoed		40					
	Economische zaken		800					
	Totaal Plan		14.512	11.380	6.773	1.011	6.445	
Project	't Zoet - Haveneiland			2.976				
	Havenkwartier - De Strip		3.449	1.441	1.251	278		
	Centrum Oost		1.644					
	Gasthuisvelden		3.430	375				
	BredaRing		2.500	1.350				
	Stationskwartier		310	50	964	963		
	Totaal Project		11.333	6.192	2.215	1.241		
Uitvoering	Nieuwe Mark		4.313	3.052	4.398			
	Gasthuisvelden		750					
	Bewaar erfgoed		520					
	Totaal Uitvoering		5.583	3.052	4.398			
Totaal Ondernemend Breda			36.332	42.619	33.200	38.404	209.635	
Duurzaam wonen in Breda	Ambitie	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk						9.602
		Wonen	5.000					3.500
		Parkeren	1.576		3.250	3.250		10.000
		Biodiversiteit	6.150	990	1.440	2.340		52.160
		Van Gogh Nationaal Park	338	338	338			1.986
		Energietransitie	450					50
	Totaal Ambitie		13.514	1.328	5.028	5.590	77.298	
	Plan	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk						21.000
		Aankoopprogramma strategische gronden	1.667	1.667	1.667			
		Wonen	560	3.090	650			
		Parkeren	1.900	3.000				
		Biodiversiteit	1.276	918	916	647		42.228
		Landschapsverbetering Singelstructuur	360	360	360	360		2.960
		Realisatie ecologische hoofdstructuur	2.130	5.760	4.260	4.000		891

	Energietransitie	250				
Totaal Plan		8.143	14.795	7.853	5.007	67.079
Project	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk	2.245	2.660	3.590	675	
	Meerjarenperspectief infrafonds	985	1.850	1.370	90	
	Mobiliteitsdeal Verbeter Breda (w.o. Noordelijke rondweg)					7.000
	Verkeersveiligheid	565	1.145	725	345	
	Overige stedelijke ontwikkelingen	650				
Totaal Project		4.445	5.655	5.685	1.110	7.000
Uitvoering	Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk	3.695	42			550
	Mobiliteitsdeal Verbeter Breda (w.o. Noordelijke rondweg)	100	100	100	200	1.897
	Hoogspanningsverbinding	780				
	Groen en water	450				
	Recreatieve voorzieningen corona aanpak	775				
	Overige stedelijke ontwikkelingen	1.200				
Totaal Uitvoering		7.000	142	100	200	2.447
Totaal Duurzaam wonen in Breda		33.102	21.920	18.666	11.907	153.824
Basis op Orde	Ambitie	Afvalservice	600			
		Openbare ruimte				2.500
		Openbare ruimte: openbare verlichting			2.200	10.800
		Sporthof de Doelen Princenhage				20.000
		Vastgoedbeheer	585	675	225	225
		MFA Bavel			2.200	2.200
	Totaal Ambitie		1.185	675	2.425	39.146
	Plan	Afvalservice		150	150	350
		Riolering	12.500	20.000	21.000	23.000
		Stad in het park	250			

	Openbare ruimte en pleinenaanpak (bestuursakkoord)	1.000	1.250	1.250	2.500	
	Openbare ruimte: wegen		450	2.250	2.984	5.369
	Specifieke kunstwerken	180	180	180	1.656	4.810
	Willemsbrug	400	1.550			
	Herhuisvesting uitvoeringslocaties	520	219			
	Duurzaamheidsmaatregelen accommodaties		1.000	1.000		
	Openbare ruimte: herinrichtingen					3.500
	Sporthof de Doelen Princenhage	400	500	500	500	
	Vastgoedbeheer	2.698	809	225	225	840
	Totaal Plan	17.948	26.108	26.555	31.215	140.269
Project	Afvalservice	200	200	200		
	Bomen	810	630	990	810	4.860
	Openbare ruimte: klimaatadaptatie	190				
	Openbare ruimte: openbare verlichting		1.100	1.100	2.200	
	Sportaccommodaties	500	275			
	MFA Bavel	800	5.000	6.600		
	Investerings veiligheid	225	225	225		75
	Totaal Project	2.725	7.430	9.115	3.010	4.935
Uitvoering	Riolering	6.269	1.750	1.750	1.750	
	Bomen	400	644			
	Groene pleinen & parken 2.0	250	83			
	Stad in het park	125	100			
	Park Haagse Beeemden	150				
	Levensbos	614				
	Openbare ruimte: herinrichtingen	650	900			
	Openbare ruimte: klimaatadaptatie	214				
	Openbare ruimte: openbare verlichting	3.150	1.420			
	Openbare ruimte: water nautisch beheer		105			
	Talentencentrum	300				

	Totaal Uitvoering		12.122	5.002	1.750	1.750	
Totaal Basis op Orde			33.980	39.215	39.845	40.600	184.350
Organisatie en financiën van Breda	Ambitie	Wagenpark					18.500
	Totaal Ambitie						18.500
	Plan	Bedrijfsvoering	1.750	1.080	1.080	1.080	6.360
		Wagenpark	2.765	6.160	6.464	5.970	8.475
	Totaal Plan		4.515	7.240	7.544	7.050	14.835
	Project	Wagenpark	4.250	1.600			
	Totaal Project		4.250	1.600			
Totaal Organisatie en financiën van Breda			8.765	8.840	7.544	7.050	33.335
Totaal investeringsplan			112.779	113.143	99.705	98.411	583.294
Beschikbare dekkingsmiddelen			100.619	90.318	82.780	93.276	
Overprogrammering			12%	25%	20%	6%	

Bij de bestuurlijke behandeling van de begroting wordt de gemeenteraad gevraagd de investeringskredieten voor bedrijfsmiddelen, vervanging en alle overige nieuwe kredieten voor de investeringsprojecten < € 1 miljoen gelijk bij de vaststelling van de Begroting 2024 te voteren. Voor de nieuwe kredieten van de investeringsprojecten > € 1 miljoen worden separaat bestuursvoorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd.

